

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

LLENGUA CASTELLANA

Coordinació: RIZOS JIMENEZ, CARLOS ANGEL

Any acadèmic 2022-23

Informació general de l'assignatura

Denominació	LLENGUA CASTELLANA			
Codi	101540			
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Doble titulació: Grau en Llengües Aplicades i Traducció i Grau en Estudis Anglesos	1	TRONCAL/BÀSICA	Presencial
	Doble titulació: Grau en Llengües Aplicades i Traducció i Grau en Estudis Anglesos	2	TRONCAL/BÀSICA	Presencial
	Doble titulació: Grau en Llengües Aplicades i Traducció i Grau en Filologia Catalana i Estudis Occitans	1	TRONCAL/BÀSICA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA		TEORIA
	Nombre de crèdits	3		3
	Nombre de grups	1		1
Coordinació	RIZOS JIMENEZ, CARLOS ANGEL			
Departament/s	FILOLOGIA CLÀSSICA, FRANCESA I HISPÀNICA			
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	De la lletra al text: de l'ús a la norma. Breu història de la normativització del castellà. La norma ortogràfica actual: Les lletres. L'accentuació. La puntuació. La norma gramatical: morfologia. Morfologia flexiva. Morfologia derivativa. Categories gramaticals. La norma gramatical: sintaxi. Estructures i funcions.			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			

LLENGUA CASTELLANA 2022-23

Idioma/es d'impartició	Castellà
Distribució de crèdits	És una assignatura eminentment pràctica, però el coneixement teòrica també és important per tal de poder aplicar-los a la pràctica amb coneixement de causa, de manera que podem dir que, del total de 6 crèdits que corresponen a l'assignatura, 3 són teòrics i 3 són pràctics.

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
RIZOS JIMENEZ, CARLOS ANGEL	carlos.rizos@udl.cat	6	Dijous de 17 a 19h al despatx 3.73 (concertar pr?viament)

Objectius acadèmics de l'assignatura

- Objectiu formatiu 1: Aportar una panoràmica, inicial i sòlida, que serveixi de base per a les posteriors matèries, mòduls i especialitats de l'Grau.
- Objectiu formatiu 2: Perfeccionar l'expressió oral i escrita de l'estudiant i dominar la terminologia pròpia de l'àmbit de la lingüística.
- Objectiu formatiu 3: Aprendre a utilitzar les eines informàtiques més comuns en el camp de la lingüística.

Competències

Competència Transversal 1: Adquirir una adequada comprensió i expressió oral i escrita de l'castellà.

Competència Bàsica 1: Posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es recolza en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.

Competència General 2: Desenvolupar el raonament crític.

Competència General 5: Desenvolupar la motivació per la qualitat de la feina acadèmic.

Competència General 6: Demostrar una actitud sistemàtica de rigor en el treball.

Competència General 11: Saber utilitzar la terminologia i les tècniques pròpies de l'àmbit disciplinar o professional.

Competència Específica 4: Ser capaç de reflexionar sobre els aspectes sistemàtics dels usos de la llengua des de diferents perspectives d'anàlisi.

Competència Específica 6: Tenir capacitat d'analitzar i de reflexionar sobre l'estructura i el funcionament de la llengua espanyola i de la comunicació en llengua espanyola.

Continguts fonamentals de l'assignatura

De la lletra a el text: de l'ús a la norma.

Breu història de la normativització del castellà.

La norma ortogràfica actual:

Les lletres.

L'accentuació.

La puntuació.

La norma gramatical: morfologia.

Morfologia flexiva.

Morfologia derivativa.

Categories gramaticals.

La norma gramatical: sintaxi.

Estructures i funcions.

Usos aberrants.

Eixos metodològics de l'assignatura

Hi haurà quatre tipus de classe: classes teòriques, classes pràctiques, pràctiques assistides i activitats acadèmicament dirigides.

-Les classes teòriques seran de tipus magistral i en elles es desenvoluparan els conceptes però amb el benentès que els estudiants podran interrompre el discurs de l'professor tantes vegades com calgui per plantejar els dubtes que els sorgeixin. En aquestes classes el professor donarà apunts i presentarà els continguts d'acord amb la norma acadèmica posant-los en contrast amb l'ús real de la llengua en els diferents registres.

-Les classes pràctiques seran d'exercicis gramaticals de diferent índole (dictats, reflexions escrites, comentari de textos acadèmics o filològics relacionats amb la matèria, exercicis d'ortografia i gramàtica) que es penjaran a l'apartat d'activitats de l'aula virtual.

-Les pràctiques assistides seran seminaris participatius en els quals els estudiants debatran, durant les sessions de classe no presencials, sobre cadascun dels tres blocs de continguts, sempre amb l'assistència de professor mitjançant l'eina de videoconferència.

-Les activitats acadèmicament dirigides consistiran en dos treballs (un que lliuraran a meitat de quadrimestre i un altre de cara a la fin), el primer consistent en reflexionar sobre algun aspecte relacionat amb l'ortografia o la gramàtica de l'espanyol, i el segon relacionat amb l'edició d'un text antic adaptant-lo a les normes ortogràfiques i gramaticals vigents a l'actualitat. En l'horari d'atenció tutorial (al despatx de professor, a la tarda) els alumnes podran plantejar al professor els problemes que els vagin sorgint, de manera que aquest pugui fer-los el seguiment (elecció del tema, estructuració de la feina, recerca, maneig i citació de la bibliografia ...).

Pla de desenvolupament de l'assignatura

El curs es dividirà en tres blocs precedits de dues sessions prèvies que es distribuïran de la següent manera:

1a prèvia: De la lletra al text: de l'ús a la norma (13-IX). Es presentarà la matèria (objectius, metodologia, contingut, bibliografia...) i visita virtual a la biblioteca de Lletres i la RAE per familiaritzar-se amb la bibliografia.

2a prèvia: Breu història de la normativització del castellà (14-X). Classe magistral.

1. La norma ortogràfica actual (19-IX/26-X): 18 sessions.

· Les lletres (19-IX / 28-IX): 6 sessions (1a: b/v/w; 2a: c/k/q/z; 3a: g/j/gu + pràctica; 4a: i/ll, r, r/rr, 5a: ch, x, s/z; 6a: majúscules + pràctica).

· L'accentuació (27-IX / 11-X): 5 sessions (1a: regles generals; 2a: diftongs, triftongs i hiats; 3a: monosíl·labs amb tilde diacrítica + pràctica; 4a: altres usos de la titlla diacrítica; 5a: compostos i estrangerismes).

· La puntuació (17-X / 26-X): 6 sessions (1a: punt; 2a: coma I; 3a: coma II + pràctica; 4a: punt i coma / dos punts; 5a: parèntesis, claudàtors, cometes, guió, ratlla, 6a: punts suspensius, d'interrogació i exclamació + pràctica).

· Prova d'ortografia (2-XI).

2. La norma gramatical: morfologia (7-XI/30-XI): 12 sessions.

· Morfologia flexiva (7-XI / 9-XI): 3 sessions (1a: nominal [gènere, nombre, grau, persona]; 2a: verbal [nombre,

persona, temps, mode, aspecte, veu]; 4a: correcció + pràctica).

·Morfologia derivativa (14-XI / 16-XII): 3 sessions (1a: prefixació; 2a: sufixació i infills; 3a: parasíntesi i composició + pràctica).

·Categories gramaticals (21-XI / 30-XI): 6 sessions (1a: categories variables [substantiu i adjectiu]; 2a: categories variables [determinant i pronom]; 3a: categories variables [verb] + pràctica); 4a: categories invariables [adverbi]; 5a: categories invariables [preposició]; 6a: categories invariables [conjunció i interjecció] + pràctica).

3. La norma gramatical: sintaxi (5-XII/21-XII): 7 sessions.

· Estructures i funcions (5-XII): 1 sessió.

· Oració simple (12-XII): 1 sessió.

· Connectors i oració composta (13-XII / 14-XII): 2 sessions (+ pràctica).

· Usos aberrants (19-XII / 21-XII): 3 sessions (1a: solecismes i anacoluts; 2a: errors de concordança; 3a: dubtes i pràctica).

*Aquesta temporització és flexible i s'adequarà a les necessitats dels estudiants i a qualsevol altra circumstància que pugui sobrevenir.

Sistema d'avaluació

a) Criteris i sistema d'avaluació, ponderació i qualificació:

Assistència i participació:

Assistència i participació en les sessions docents: classes presencials (10%).

Taller d'avaluació (examen final): prova escrita programada per la facultat (40%).

Informe-treballs: Treballs escrits autònoms originals, preparats fora de l'aula, individuals i / o en grup (30%).

S'han de seguir les pautes de la Guia per a la presentació de treballs que es cita a la bibliografia i que pot consultar-se entre els recursos de Campus Virtual.

Control de prova sobre el primer bloc de l'assignatura: Resolució de casos pràctics (20%).

b) Termini per a acollir-se a l'avaluació única (alumnes que no puguin assistir a classe): 20 de setembre.

Els estudiants que combinin els seus estudis amb un treball a temps complet o parcial tenen dret a demanar avaluació alternativa en un termini de 5 des del principi de l' semestre. Per a més informació, envieu un correu electrònic a academic@lletres.udl.cat o adreceu-vos a la Secretaria de la Facultat de Lletres.

c) Període de realització de proves i de lliurament de treballs acadèmicament dirigits:

-2 de novembre: control de prova sobre el primer bloc (ortografia, es descomptarà 0,2 per error ortogràfic o gramatical).

-Setmana d'exàmens (data assignada per la facultat): examen final (es descomptarà 0,5 per error ortogràfic o gramatical).

Presentació de la primera feina: 19 d'octubre (es descomptarà 0,1 per error ortogràfic o gramatical).

Presentació del segon treball: 14 de desembre (es descomptarà 0,3 per error ortogràfic o gramatical).

EN CAS DE PLAGI, S'APLICARÀ EL QUE ESTABLEIX LA "NORMATIVA DE L' AVALUACIÓ I LA QUALIFICACIÓ DE LA DOCÈNCIA EN ELS GRAUS I MÀSTERS A LA UdL".

Bibliografia i recursos d'informació

ALARCOS LLORACH, Emilio, *Gramática de la lengua española*, Madrid: Espasa, 1999.

Document sobre presentació de treballs i activitats: Grau en Llengües Aplicades i Traducció, Lleida: Universitat de Lleida. Recuperat de <https://cv.udl.cat/access/content/group/coordLlengues-1718/Guia%20presentacio%20treballs%20LLETRA.pdf>

DUBOURG, María Antonieta, *El buen idioma*, Montevideo: Ediciones de la Plaza, 2001.

GÓMEZ TORREGO, Leonardo, *Ortografía de uso del español actual*, Madrid: SM, 2011⁵ (ed. revisada y actualizada)

GÓMEZ TORREGO, Leonardo, *Hablar y escribir correctamente: Gramática normativa del español actual*, Madrid: Arco Libros, 2011⁴ (ed. actualizada), 2 vols. (I: Acentuación, puntuación, ortografía, pronunciación, léxico, estilo; II: Morfología y sintaxis).

LÁZARO CARRETER, Fernando, *El dardo en la palabra*, Barcelona: Galaxia Gutenberg, 1997.

LÁZARO CARRETER, Fernando, *El nuevo dardo en la palabra*, Barcelona: Círculo de Lectores, 2003.

Real Academia Española y Asociación de Academias de la Lengua Española, *Ortografía de la lengua española*, Madrid: Espasa, 2010.

Real Academia Española y Asociación de Academias de la Lengua Española, *Ortografía básica de la lengua española*, Madrid: Espasa, 2012.

Real Academia Española y Asociación de Academias de la Lengua Española,

Nueva gramática de la lengua española: Manual, Madrid: Espasa, 2010.

Real Academia Española y Asociación de Academias de la Lengua Española,

Nueva gramática básica de la lengua española, Madrid: Espasa, 2011.

Real Academia Española, *Diccionario de la lengua española*, Madrid: Espasa, 2014²³.

Real Academia Española y Asociación de Academias de la Lengua Española, *El buen uso del español*, Madrid: Espasa, 2013 (académico responsable: Salvador Gutiérrez Ordóñez; redacción: Eugenio Cascón Martín).

Real Academia Española y Asociación de Academias de la Lengua Española, *Gramática y ortografía básicas de la lengua española*, Madrid: Espasa, 2019.

Real Academia Española y Asociación de Academias de la Lengua Española, *Glosario de términos gramaticales*, Madrid: Universidad de Salamanca, 2019.